

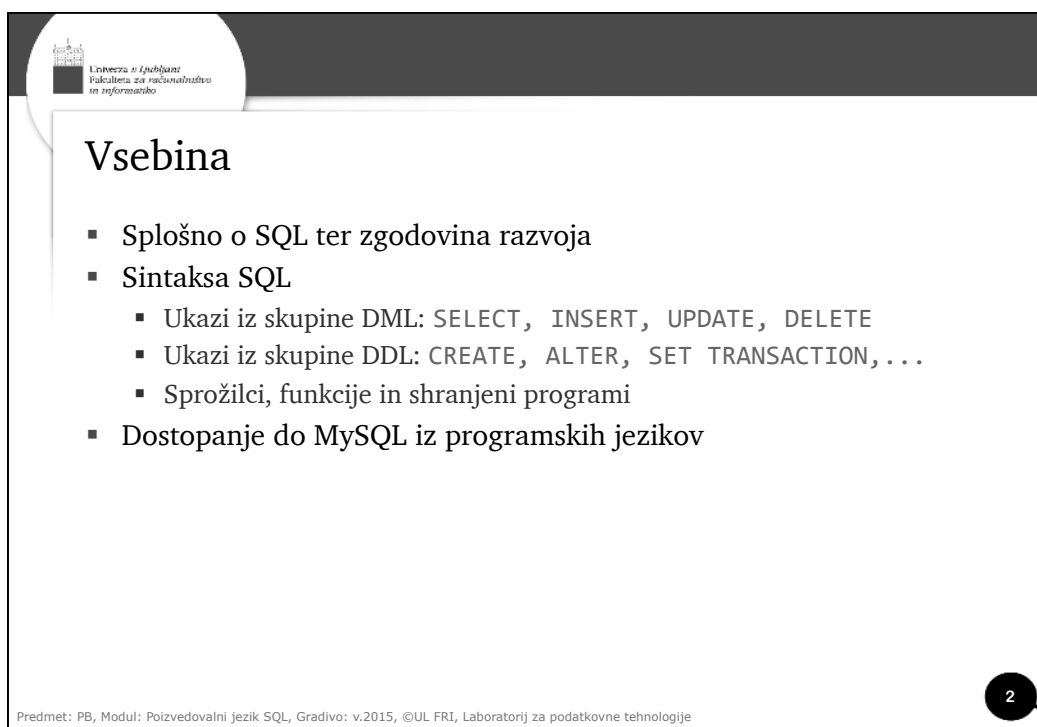
Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo
in informatiko

Predmet:
Osnove podatkovnih baz

Modul:
Poizvedovalni jezik SQL

Gradivo:
v.2015

25.3.
2016

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo
in informatiko

Vsebina

- Splošno o SQL ter zgodovina razvoja
- Sintaksa SQL
 - Ukazi iz skupine DML: SELECT, INSERT, UPDATE, DELETE
 - Ukazi iz skupine DDL: CREATE, ALTER, SET TRANSACTION, ...
 - Sprožilci, funkcije in shranjeni programi
- Dostopanje do MySQL iz programskih jezikov

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

2

Uvod v SQL...

- SQL sestavljata dve skupini ukazov:
 - Skupina ukazov za DDL (*Data Definition Language*) za opredelitev strukture podatkovne baze in
 - Skupina ukazov za DML (*Data Manipulation Language*) za poizvedovanje in ažuriranje podatkov.

```
create table oseba (
  EMŠO number (13),
  ime char(20),
  priimek char(20)
)
```

```
select ime, priimek
from oseba
where ime = 'Tine'
order by priimek
```

- Do 1999 SQL brez ukazov za kontrolni tok - potrebno obvladati s programskim jezikom ali interaktivno.

Uvod v SQL...

- Lastnosti SQL:
 - Enostaven;
 - Nepostopkoven (kaj in ne kako);
 - Uporaben v okviru številnih vlog: skrbniki PB, vodstvo, razvijalci informacijskih rešitev, končni uporabniki...;
 - SQL de-facto in tudi uradno standardni jezik za delo z relacijskimi podatkovnimi bazami.

Zgodovina SQL

- V 1970h IBM razvija sistem *System R*, ki bo temeljil na relacijskem modelu.
- 1974 – D. Chamberlin in F. Boyce (*IBM San Jose Laboratory*) definirata jezik ‘Structured English Query Language’ (SEQUEL).
 - SEQUEL se kasneje preimenuje v SQL
- V poznih 1970h – *Relational Software* (danes *Oracle*) razvije svoj SUPB, ki temelji na relacijskem modelu in implementira SQL.
- Poleti 1979 – Oracle izda prvo komercialno različico SQL; nekaj tednov pred IBM-ovo implementacijo *System/38*

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

5

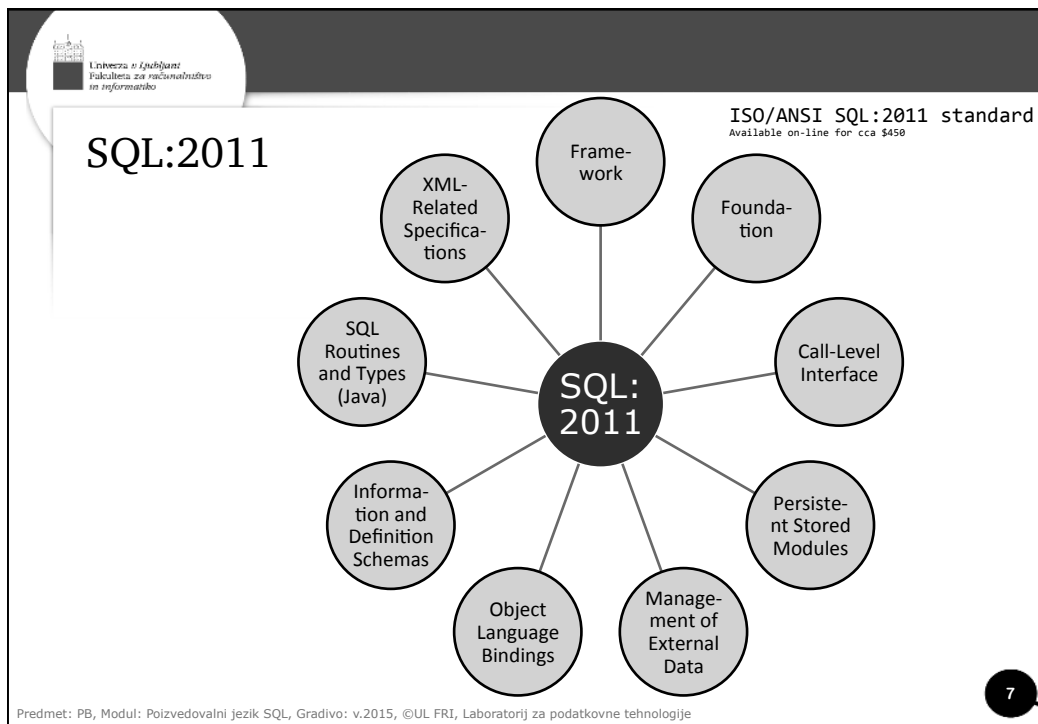
Standardizacija SQL

Year	Name	Alias	Comments
1986	SQL-86	SQL-87	First formalized by ANSI.
1989	SQL-89	FIPS 127-1	Minor revision, in which the major addition were integrity constraints. Adopted as FIPS 127-1.
1992	SQL-92	SQL2, FIPS 127-2	Major revision (ISO 9075), <i>Entry Level SQL-92</i> adopted as FIPS 127-2.
1999	SQL:1999	SQL3	Added regular expression matching, recursive queries (e.g. transitive closure), triggers, support for procedural and control-of-flow statements, non-scalar types, and some object-oriented features (e.g. structured types). Support for embedding SQL in Java (SQL/OLB) and vice-versa (SQL/JRT).
2003	SQL:2003	SQL 2003	Introduced XML-related features (SQL/XML), <i>window functions</i> , standardized sequences, and columns with auto-generated values (including identity-columns).
2006	SQL:2006	SQL 2006	ISO/IEC 9075-14:2006 defines ways in which SQL can be used in conjunction with XML. It defines ways of importing and storing XML data in an SQL database, manipulating it within the database and publishing both XML and conventional SQL-data in XML form. In addition, it enables applications to integrate into their SQL code the use of XQuery, the XML Query Language published by the World Wide Web Consortium (W3C), to concurrently access ordinary SQL-data and XML documents. ^[33]
2008	SQL:2008	SQL 2008	Legalizes ORDER BY outside cursor definitions. Adds INSTEAD OF triggers. Adds the TRUNCATE statement. ^[34]
2011	SQL:2011		

Vir: Wikipedia EN

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

6

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Pomembnost jezika SQL...

- SQL do sedaj edini široko sprejet standardni podatkovni poizvedovalni jezik.
- SQL del aplikacijskih arhitektur (npr. v okviru IBM-ove arhitekture - *Systems Application Architecture* (SAA).
- Strateška odločitev več pomembnih združb
 - Konzorcij X/OPEN za UNIX
 - *Federal Information Processing Standard* (FIPS) – standard, kateremu morajo ustrezati vsi SUPB-ji prodani državnim organom v ZDA.
 - ...

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

8

Pomembnost jezika SQL

- SQL uporabljen tudi v drugih standardih
 - *ISO Information Resource Dictionary System (IRDS)*
 - *Remote Data Access (RDA)*,...
- Interes v akademskih krogih daje jeziku teoretično osnovo in tehnike za implementacijo
 - Optimizacija poizvedb
 - Distribucija podatkov
 - Varnost podatkov
- Pojavljajo se specializirane implementacije SQL, npr. za OLAP

Implementacije SQL

- Med standardi SQL-92, SQL:1999; SQL:2008,... razlike
- Implementacije ponudnikov SUPB različne (dialekti)
- Primerjava implementacij SQL
<http://troels.arvin.dk/db/rdbms/>

Stavki skupine SQL DML

- DML skupina zajema SQL stavke za manipulacijo s podatki
 - SELECT → Izbira
 - INSERT → Dodajanje
 - DELETE → Brisanje
 - UPDATE → Spreminjanje
- Sintaksa SELECT stavka najbolj kompleksna

SELECT stavek...

```
SELECT [DISTINCT | ALL]
      { * | [columnExpression [AS newName]] [, ...] }
FROM  TableName [alias] [, ...]
[WHERE condition]
[GROUP BY columnList]
[HAVING condition]
[ORDER BY columnList]
```

SELECT stavek...

- **SELECT** Določa stolpce, ki naj se pojavijo v izhodni relaciji
- **FROM** Določa tabele za poizvedbo
- **WHERE** Filtrira vrstice
- **GROUP BY** Združuje vrstice po vrednostih izbranih stolpcev
- **HAVING** Filtrira skupine glede na določene pogoje
- **ORDER BY** Določa vrstni red vrstic na izhodu

**Vrstnega reda sklopov ni možno spreminjati!
Obvezna sta samo SELECT in FROM sklopa!**

Primeri

- SUPB: MySQL
- Testni podatki:
 - Employees.db
 - <https://launchpad.net/test-db/+download>
 - Tabele:
 - Employees
 - Salaries
 - Titles
 - Dept_emp
 - Departments
 - Dept_manager
 - Skupaj 3.919.015 zapisov

Primeri

- Za primere bomo uporabljali shemo employees

employees(emp_no, birth_date, first_name, last_name, gender, hire_date)

titles(emp_no, title, from_date, to_date)

salaries(emp_no, salary, from_date, to_date)

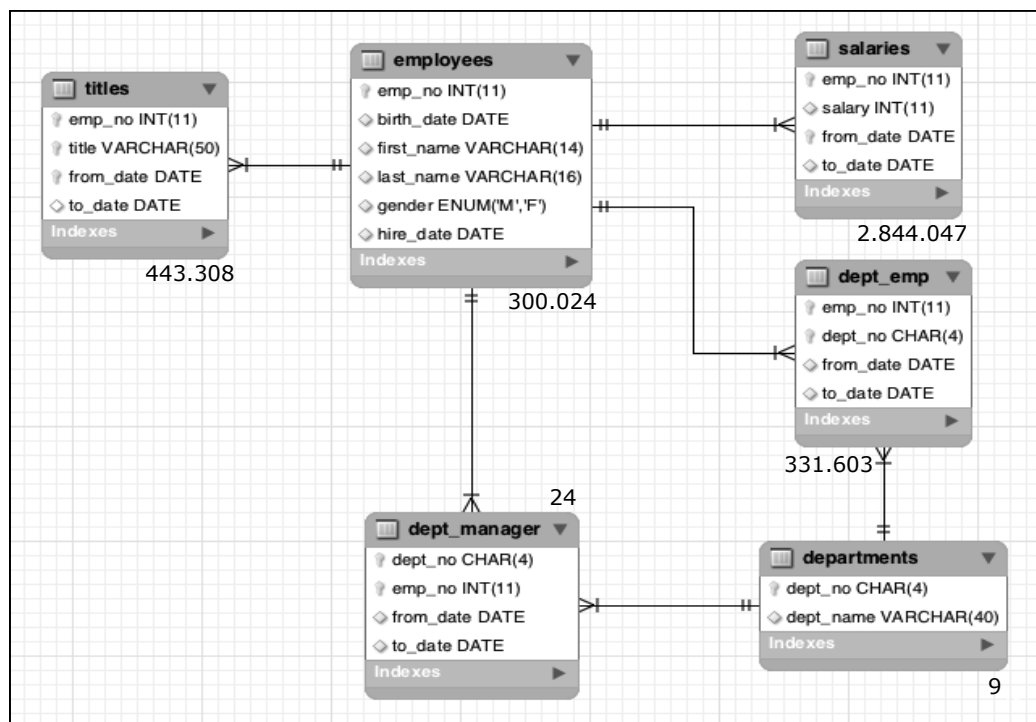
dept_emp(emp_no, dept_no, from_date, to_date)

departments(dept_no, dept_name)

dept_manager(dept_no, emp_no, from_date, to_date)

Predmet: PB, Modul: Polzvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

15

employees						
emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date	
10001	1953-09-02	Georgi	Facello	M	1986-06-26	
10002	1964-06-02	Bezalel	Simmel	F	1985-11-21	
10003	1959-12-03	Parto	Bamford	M	1986-08-28	
10004	1954-05-01	Chirstian	Koblick	M	1986-12-01	
10005	1955-01-21	Kyoichi	Maliniak	M	1989-09-12	
10006	1953-04-20	Anneke	Preusig	F	1989-06-02	
10007	1957-05-23	Tzvetan	Zielinski	F	1989-02-10	
10008	1958-02-19	Saniya	Kalloufi	M	1994-09-15	
10009	1952-04-19	Sumant	Peac	F	1985-02-18	
			Piveteau	F	1989-08-24	
			Sluis	F	1990-01-22	
			Bridglan	M	1992-12-18	

Salaries			
emp_no	salary	from_date	to_date
10001	60117	1986-06-26	1987-06-26
10001	62102	1987-06-26	1988-06-25
10001	66074	1988-06-25	1989-06-25
10001	66596	1989-06-25	1990-06-25
10001	66961	1990-06-25	1991-06-25
10001	71046	1991-06-25	1992-06-24
	74333	1992-06-24	1993-06-24

titles			
emp_no	title	from_date	to_date
10001	Senior Engineer	1986-06-26	9999-01-01
10002	Staff	1996-08-03	9999-01-01
10003	Senior Engineer	1995-12-03	9999-01-01
10004	Engineer	1986-12-01	1995-12-01
10004	Senior Engineer	1995-12-01	9999-01-01
10005	Senior Staff	1996-09-12	9999-01-01
10005	Staff	1989-09-12	1996-09-12
10006	Senior Engineer	1990-08-05	9999-01-01

departments	
dept_no	dept_name
d009	Customer Service
d005	Development
d002	Finance
d003	Human Resources
d001	Marketing
d004	Production
d006	Quality Management
d008	Research
d007	Sales

MySQL Workbench

Admin (mysqld@localhost) SQL Editor (LocalServer)

SCHEMAS

Search objects

employees

Tables

departments

dept_emp

dept_manager

employees

Columns

emp_no

birth_date

first_name

last_name

gender

hire_date

Indexes

Foreign Keys

Triggers

salaries

titles

Views

Routines

HotelChain

Object Info

Session

No object selected

SQL File 1

SQL File 2*

```

1 use employees;
2 select * from employees;

```

Filter: Search

100% 24:2

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
10002	1964-06-02	Bezalel	Simmel	F	1985-11-21
10003	1959-12-03	Parto	Bamford	M	1986-08-28
10004	1954-05-01	Chirstian	Koblick	M	1986-12-01
10005	1955-01-21	Kyoichi	Maliniak	M	1989-09-12
10006	1953-04-20	Anneke	Preusig	F	1989-06-02
10007	1957-05-23	Tzvetan	Zielinski	F	1989-02-10
10008	1958-02-19	Saniya	Kalloufi	M	1994-09-15
10009	1952-04-19	Sumant	Peac	F	1985-02-18
10010	1963-06-01	Duangkaew	Piveteau	F	1989-08-24
10011	1953-11-07	Mary	Sluis	F	1990-01-22
10012	1960-10-04	Patricio	Bridglan	M	1992-12-18
10013	1963-06-07	Eberhardt	Terkki	M	1985-10-20
10014	1966-02-12	Berni	Genin	M	1987-09-11

employees 2

Apply Revert

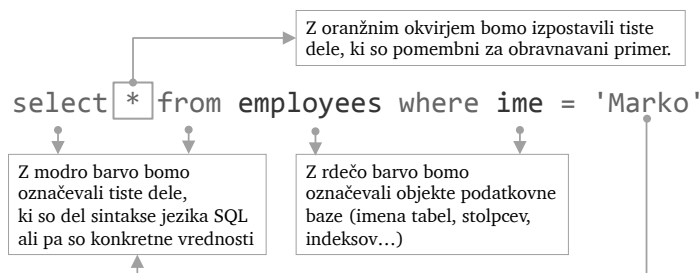
Action Output

Time	Action	Response	Duration / Fetch Time
00:57:26	use employees	0 row(s) affected	0.001 sec
00:57:39	select * from employees limit 5	5 row(s) returned	0.001 sec / 0.000 sec
10:57:48	select * from employees LIMIT 0, 1000	1000 row(s) returned	0.001 sec / 0.001 sec

Query Completed

Pravila formatiranja SQL primerov

- SQL izrazi so neobčutljivi na velikost črk.
- Barve niso predpisane.
- Rezervirane besede SQL ne smemo uporabljati za definicije podatkovnih objektov (tabel, stolpcev itn.)
- Sintaksa, ki jo bomo uporabljali za primere:

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

19

Enostaven izpis...

- Izpiši vse podatke o zaposlenih
- ```
select * from employees;
```

| emp_no  | birth_date | first_name | last_name | gender | hire_date  |
|---------|------------|------------|-----------|--------|------------|
| ▶ 10001 | 1953-09-02 | Georgi     | Facello   | M      | 1986-06-26 |
| 10002   | 1964-06-02 | Bezalel    | Simmel    | F      | 1985-11-21 |
| 10003   | 1959-12-03 | Parto      | Bamford   | M      | 1986-08-28 |
| 10004   | 1954-05-01 | Chirstian  | Koblick   | M      | 1986-12-01 |
| 10005   | 1955-01-21 | Kyoichi    | Maliniak  | M      | 1989-09-12 |
| 10006   | 1953-04-20 | Anneke     | Preusig   | F      | 1989-06-02 |
| 10007   | 1957-05-23 | Tzvetan    | Zielinski | F      | 1989-02-10 |
| 10008   | 1958-02-19 | Saniya     | Kalloufi  | M      | 1994-09-15 |
| 10009   | 1952-04-19 | Sumant     | Peac      | F      | 1985-02-18 |
| 10010   | 1963-06-01 | Duangkaew  | Piveteau  | F      | 1989-08-24 |
| 10011   | 1953-11-07 | Mary       | Sluis     | F      | 1990-01-22 |
| 10012   | 1960-10-04 | Patricio   | Bridgland | M      | 1992-12-18 |
| 10013   | 1963-06-07 | Eberhardt  | Terkki    | M      | 1985-10-20 |
| 10014   | 1956-02-12 | Berni      | Genin     | M      | 1987-03-11 |
| 10015   | 1959-08-19 | Guoxiang   | Nooteboom | M      | 1987-07-02 |

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

20

## Enostaven izpis...

- Izpiši imena in priimke zaposlenih

```
select first_name, last_name from employees;
```

first_name	last_name
Georgi	Facello
Bezalet	Simmel
Parto	Bamford
Chirstian	Koblick
Kyoichi	Maliniak
Anneke	Preusig
Tzvetan	Zielinski
Saniya	Kalloufi
Sumant	Peac
Duangkaew	Piveteau
Mary	Sluis
Patricio	Bridgland
Eberhardt	Terkki
Berni	Genin
Guoxiana	Nooteboom

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

21

Uporaba DISTINCT

- Izpiši vse različne vrednosti, ki nastopajo v stolpcu

```
select distinct gender
from employees;
```

gender
M
F

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

22

Izračunana polja in funkcije...

- Izpiši starost delavcev ob zaposlitvi

```
select first_name, last_name, birth_date, hire_date,
DATEDIFF(hire_date, birth_date)/365
as 'Starost ob zaposlitvi'
from employees;
```


first_name	last_name	birth_date	hire_date	Starost ob zaposlitvi
Georgi	Facello	1953-09-02	1986-06-26	32.8356
Bezalet	Simmel	1964-06-02	1985-11-21	21.4849
Parto	Bamford	1959-12-03	1986-08-28	26.7534
Chirstian	Koblick	1954-05-01	1986-12-01	32.6082
Kuzich	Malinski	1955-01-21	1986-09-12	31.6658

Izračunana polja in funkcije...

- Druga možnost...

```
select first_name, last_name,
YEAR(hire_date)-YEAR(birth_date)
as 'Starost ob zaposlitvi'
from employees;
```

first_name	last_name	Starost ob zaposlitvi
Georgi	Facello	33
Bezalet	Simmel	21
Parto	Bamford	27
Chirstian	Koblick	32
Kuzich	Malinski	31

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Funkcije

- Primer: `mysql`, Date&Time functions

Name	Description
<code>ADDDATE ()</code>	Add time values (intervals) to a date value
<code>ADDTIME ()</code>	Add time
<code>CONVERT_TZ ()</code>	Convert from one timezone to another
<code>CURDATE ()</code>	Return the current date
<code>CURRENT_DATE (), CURRENT_DATE</code>	Synonyms for <code>CURDATE()</code>
<code>CURRENT_TIME (), CURRENT_TIME</code>	Synonyms for <code>CURTIME()</code>
<code>CURRENT_TIMESTAMP (), CURRENT_TIMESTAMP</code>	Synonyms for <code>NOW()</code>
<code>CURTIME ()</code>	Return the current time
<code>DATE_ADD ()</code>	Add time values (intervals) to a date value
<code>DATE_FORMAT ()</code>	Format date as specified
<code>DATE_SUB ()</code>	Subtract a time value (interval) from a date
<code>DATE ()</code>	Extract the date part of a date or datetime expression
<code>DATEDIFF ()</code>	Subtract two dates
<code>DAY ()</code>	Synonym for <code>DAYOFMONTH()</code>
<code>DAYNAME ()</code>	Return the name of the weekday

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

25

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Iskalni kriteriji

- Izpiši vse zaposlene, ki so moškega spola in so rojeni pred 1953.

```

?
→ select * from employees
 YEAR(birth_date)<1953 and
 gender = 'M';

```

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
10020	1952-12-24	Mayuko	Warwick	M	1991-01-26
10022	1952-07-08	Shahaf	Famili	M	1995-08-22
10047	1952-06-29	Zvonko	Nyanchama	M	1989-03-31
10066	1952-11-13	Kwee	Schusler	M	1986-02-26
10097	1952-02-27	Remzi	Waschkowski	M	1990-09-15
10106	1952-08-29	Eben	Aingworth	M	1990-12-19
10108	1952-04-07	Lynne	Civon	M	1986-10-02

Iskanje z uporabo BETWEEN

- Izpiši zaposlene rojene med 30. in 31. decembrom 1953.

```
select * from employees where birth_date
between '1955-12-30' and '1955-12-31';
```

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
12715	1955-12-31	Honglan	Showalter	M	1991-07-31
19386	1955-12-30	Leandro	Peltason	F	1987-04-01
20437	1955-12-30	Sanjit	Versino	F	1989-09-06
21401	1955-12-31	Uzi	Vakili	F	1992-09-21
25393	1955-12-30	Claudi	Frijda	F	1987-07-12
25562	1955-12-30	Bernardo	Menhardt	F	1986-11-16
26599	1955-12-30	Katsuo	Armand	M	1987-07-01

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

27

Iskanje po članstvu množice

- Izpiši podatke o delovnih mestih, kjer gre za delovno mesto staff ali senior staff.

```
select * from titles
where title in ('Staff', 'Senior Staff');
```

emp_no	title	from_date	to_date
10002	Staff	1996-08-03	9999-01-01
10005	Senior Staff	1996-09-12	9999-01-01
10005	Staff	1989-09-12	1996-09-12
10007	Senior Staff	1996-02-11	9999-01-01
10007	Staff	1989-02-10	1996-02-11
10011	Staff	1990-01-22	1996-11-09
10013	Senior Staff	1985-10-20	9999-01-01
10015	Senior Staff	1987-08-18	1993-08-18

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

28

Iskanje z vzorcem

- Izpiši vse zaposlene, ki se pišejo na 'B' in so se rodili prvega v mesecu v šestdesetih letih.

```
select * from employees
where last_name like 'B%' and
 birth_date like '__6____01';
```

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
10056	1961-09-01	Brendon	Bernini	F	1990-02-01
13014	1962-06-01	Gianluca	Budinsky	M	1986-01-21
13199	1962-03-01	Gunilla	Bergere	M	1986-04-17
14499	1963-09-01	Vasilis	Bernardinello	F	1992-02-12
15882	1960-05-01	Gao	Bazelow	F	1990-11-03
15890	1962-09-01	Feiyu	Bratsberg	M	1991-07-26
16936	1964-10-01	Vitaly	Baar	F	1989-12-08
17180	1963-05-01	Salvador	Boguraev	M	1987-05-15
19862	1962-04-01	Marla	Bouloucos	M	1991-11-04
20379	1962-06-01	Arve	Bain	M	1989-11-08

29

Iskanje z NULL vrednostjo v pogoju

- Izpiši vse zaposlene, ki nimajo podatka o datumu zaposlitve!

```
select * from employees
where hire_date is null;
```

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

30

Sortiranje vrstic v izhodni relaciji

- Izpiši podatke o zaposlenih sortirane po priimku naraščujoče in po datumu rojstva padajoče.

```
select emp_no, last_name, birth_date
from employees
order by last_name, birth_date desc;
```

emp_no	last_name	birth_date
234739	Aamodt	1965-01-31
100916	Aamodt	1965-01-18
22105	Aamodt	1964-12-10
450068	Aamodt	1964-12-07
448061	Aamodt	1964-12-01
227725	Aamodt	1964-11-26
463875	Aamodt	1964-10-24
11761	Aamodt	1964-07-17
295537	Aamodt	1964-06-30

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

31

Agregiranje podatkov...

- ISO standard definira pet agregarnih operacij
  - COUNT vrne število vrednosti v določenem stolpcu
  - SUM vrne seštevek vrednosti v določenem stolpcu
  - AVG vrne povprečje vrednosti v določenem stolpcu
  - MIN vrne najmanjšo vrednost v določenem stolpcu
  - MAX vrne največjo vrednost v določenem stolpcu
- Vse operacije delujejo na enem stolpcu in vračajo eno samo vrednost.

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

32

Agregiranje podatkov...

- COUNT, MIN in MAX se uporabljajo za numerične in ne-numerične vrednosti, SUM in AVG zahtevata numerične vrednosti.
- Vse operacije razen COUNT(*) najprej odstranijo vrstice z NULL vrednostjo v stolpcu, po katerem agregiramo.
- COUNT(*) prešteje vse vrstice, ne glede na NULL vrednosti ali duplikate.

Agregiranje podatkov...

- Če se želimo znebiti duplikatov, uporabimo DISTINCT pred imenom stolpca.
- DISTINCT nima učinka na MIN/MAX, lahko pa vpliva na SUM/AVG.
- Agregarne operacije lahko uporabimo le v SELECT ali HAVING sklopu

Agregiranje podatkov

- Če SELECT sklop vsebuje agregarno operacijo, mora obstajati tudi GROUP BY sklop, sicer ni moč dodeliti agregirane vrednosti.

```
select emp_no, avg(salary)
from salaries;
```

emp_no	avg(salary)
▶ 10001	63810.7448

Agregiranje podatkov

- ...
- ```
select emp_no, avg(salary)
from salaries
group by emp_no;
```

emp_no	avg(salary)
▶ 10001	75388.9412
10002	68854.5000
10003	43030.2857
10004	56512.2500
10005	87275.7692
10006	50514.9167
10007	70826.7143
10008	49307.6667
10009	78284.5556

Če uporabimo še
order by avg(salary)

emp_no	avg(salary)
▶ 15830	39299.5000
253406	39332.7500
473390	39372.5000
281546	39417.2500
466226	39442.7500
401786	39453.7500
245832	39515.2500
230890	39520.0000
406107	39572.2222

Uporaba COUNT in DISTINCT

- Koliko različnih delovnih mest obstaja v tabeli titles?

```
select count(distinct title)
from titles;
```

count(distinct title)
7

Uporaba več agregatov istočasno

- Izpiši minimalno, maksimalno in povprečno plačo.

```
select min(salary), max(salary), avg(salary)
from salaries;
```

min(salary)	max(salary)	avg(salary)
38623	158220	63810.7448

Združevanje podatkov...

- GROUP BY : združevanje podatkov v skupine.
- Ukaza SELECT in GROUP BY tesno povezana

```
select emp_no, avg(salary)
from salaries group by emp_no;
```

emp_no	salary
10001	60117
10001	62102
10001	66074
10001	66596
10001	66961
10001	71046
10001	74333
10001	75286
10001	75994
10001	76884

emp_no	avg(salary)
10001	75388.9412
10002	68854.5000
10003	43030.2857
10004	56512.2500
10005	87275.7692
10006	50514.9167
10007	70826.7143
10008	49307.6667
10009	78284.5556

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

39

Združevanje podatkov...

- Pravila:
 - Stolpci v SELECT tudi v GROUP BY (izjema stolpci, ki nastopajo samo v agregarnih operacijah).
 - Najprej se izvede WHERE, združevanje na preostalih vrsticah.
 - Pri združevanju NULL vrednosti tretirane kot enake.

Kaj vrne ta poizvedba?

```
Select YEAR(birth_date) as 'Rojeni leta',
count(*) as 'Število'
from employees
where gender = 'F'
group by YEAR(birth_date);
```

Rojeni leta	Število
1952	8502
1953	9104
1954	9385
1955	9267
1956	9229
1957	9069
1958	9312
1959	9286
1960	9383
1961	9269

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

40

Omejitev skupin

- HAVING sklop postavlja pogoje, katerim morajo zadoščati skupine v rezultatu.
 - ! Stolpci v HAVING sklopu morajo biti tudi v SELECT sklopu ali agregatih.

```
select YEAR(birth_date), count(*)
from employees
where gender = 'F'
group by YEAR(birth_date)
having count(*) > 9200;
```

YEAR(birth_date)	count(*)
1954	9385
1955	9267
1956	9229
1958	9312
1959	9286
1960	9383
1961	9269
1962	9216

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

41

Gnezdenje poizvedb...

- Vgnezdene SELECT stavki se lahko uporabijo v WHERE ali HAVING sklopih drugega SELECT stavka (*subselect*).

```
select first_name, last_name
from employees
where emp_no in (
  select emp_no
  from titles
  where title = 'manager'
);
```

first_name	last_name
Margareta	Markovitch
Vishwani	Minakawa
Ebru	Alpin
Isamu	Legleitner
Shirish	Ossenbruggen
Karsten	Sigstam
Krassimir	Wegerle
Rosine	Cools
Shem	Kieras
Oscar	Ghazalie
DeForest	Hagimont
Leon	DasSarma
Paternalis	Onueke

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

42

Primer vgnezenega stavka...WHERE

- Izpiši imena in priimke zaposlenih, ki so delali na vsaj treh delovnih mestih.

```
select first_name, last_name
from employees
where emp_no in (
  select emp_no
  from titles
  group by emp_no
);
```


Primer vgnezenega stavka ... FROM

- Izpiši najvišjo povprečno plačo.

```
select max(dE.avgSalary)
from (
  select avg(salary) as avgSalary
  from salaries
  group by emp_no
) dE;
```

max(dE.avgSalary)
141835.3333

Pravila gnezdenja SELECT stavkov...

- Pravila vgnezenih SELECT stavkov...:
 - Uporaba ORDER BY v vgnezenem stavku nesmiselna.
 - SELECT vgnezenega stavka lahko zajema samo en stolpec (razen v primeru uporabe ukaza EXISTS.
 - Mnoge implementacije tega ne upoštevajo. Tudi mySQL.

```
select... where (emp_no, title) in (
    select emp_no, title from...
);
```

Pravila gnezdenja SELECT stavkov...

- Pravila vgnezenih SELECT stavkov...:
 - Imena stolpcev v vgnezenem stavku se nanašajo na tabele iz vgnezenega ali zunanega stavka (uporaba alias-ov)

```
select E.emp_no, E.first_name, E.last_name
from employees E
where E.emp_no in (
    select S.emp_no
    from salaries S
    where E.birth_date >= S.from_date
);
```

Pravila gnezdenja SELECT stavkov...

- Pravila vgnezenih SELECT stavkov...:
 - Ko je vgnezen SELECT stavek operand v primerjavi, se mora nahajati na desni strani enačbe.
 - Ne velja povsod. Tudi v MySQL ne.

```
select first_name, last_name
from employees
where emp_no in (
  select emp_no
  from salaries
  where (select max(salary)
        from salaries) = salary);
```

first_name	last_name
Tokuyasu	Pesch

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

47

Pravila gnezdenja SELECT stavkov...

- Pravila vgnezenih SELECT stavkov...:
 - Vgnezeni SELECT stavek ne more biti operand v izrazu.
 - Ne velja povsod. Tudi v MySQL ne.

```
select emp_no,
  avg(salary) - (select avg(salary) from salaries)
from salaries
group by emp_no;
```

emp_no	avg(salary) - (s...
10001	11578.1963
10002	5043.7552
10003	-20780.4591
10004	-7298.4948
10005	23465.0244
10006	-13295.8282
10007	7015.9694
10008	-14503.0782
10009	14473.8107
10010	12912.2552
10011	-14078.7448

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

48

Uporaba ANY/SOME, ALL

- V vgnezenih stavkih, ki vračajo en sam stolpec, lahko uporabljamo operatorja ANY/SOME in ALL.
 - ANY/SOME: pogoj izpolnjen, če valja za vsaj eno vrednosti poizvedbe.
 - ALL: pogoj izpolnjen, če valja za vse vrednosti poizvedbe.
- Če rezultat poizvedbe prazen:
 - ALL vrne true,
 - ANY/SOME vrne false.

Primer uporabe ANY

- Izpiši podatke o zaposlenih, za katere velja, da se pred njimi ni rodil nobeden od ostalih zaposlenih.

```
select emp_no, first_name, last_name, birth_date
from employees
where birth_date <=
  ANY(select birth_date from employees);
```

emp_no	first_name	last_name	birth_date
65308	Jouni	Pocchiola	1952-02-01
87461	Moni	Decaestecker	1952-02-01
91374	Eishiro	Kuzuoka	1952-02-01
207658	Kiyokazu	Whitcomb	1952-02-01
237571	Ronghao	Schaad	1952-02-01
406121	Supot	Remmele	1952-02-01

Uporaba EXISTS

- EXISTS lahko uporabljamo le v vgnezenih poizvedbah.
- Vrača logičen rezultat true/false.
 - True: če obstaja vsaj ena vrstica v tabeli, ki je rezultat vgnezdene poizvedbe.
 - False: če vgnezdena poizvedba vrača prazno množico.

Primer uporabe EXISTS

```
select E.emp_no, E.first_name, E.last_name, E.hire_date
from employees E where not exists (
  select E1.emp_no
  from employees E1
  where E1.hire_date < E.hire_date
);
```

emp_no	first_name	last_name	hire_date
▶ 110022	Margareta	Markovitch	1985-01-01
110085	Ebru	Alpin	1985-01-01
110183	Shirish	Ossenbruggen	1985-01-01
110303	Krassimir	Wegerle	1985-01-01
110511	DeForest	Hagimont	1985-01-01
110725	Peternela	Onuegbe	1985-01-01
111035	Przemyslaw	Kaelbling	1985-01-01
111400	Arie	Staelin	1985-01-01
111692	Tonny	Butterworth	1985-01-01

Poizvedbe po več tabelah...

- Poizvedbe po več tabelah lahko izvajamo z uporabo vgnezenih SELECT stavkov
- Omejitev: stolpci v rezultatu so lahko le iz ene tabele
- V poizvedbah, ki vračajo stolpce različnih tabel, moramo uporabljati stik.
 - v sklopu FROM navedemo tabele, v sklopu WHERE določimo stolpce za stik.

Poizvedbe po več tabelah...

- Za ločevanje med istoimenskimi stolpci uporabljamo sinonime (*alias*).

```
select E.emp_no, E.first_name, E.last_name
from employees E, dept_manager DM, departments D
where
  E.emp_no = DM.emp_no AND
  DM.dept_no = D.dept_no AND
  D.dept_name = 'marketing';
```

emp_no	first_name	last_name
110022	Margareta	Markovitch
110039	Vishwani	Minakawa

Alternativni načini stika več tabel

- Alternativni načini stika med več tabelami:
 - `FROM employees E JOIN titles T ON E.emp_no = T.emp_no`
 - `FROM employees JOIN titles USING emp_no`
 - `FROM employees NATURAL JOIN titles`
- Zgornji zapisi nadomestijo sklopa `FROM` in `WHERE`
- V prvem primeru rezultat vsebuje dva identična stolpca .

Primer naravnega stika

```
select * from employees natural join titles;
```

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date	title	from_date	to_date
10001	1953-09-02	Georgi	Facello	M	1986-06-26	Senior Engineer	1986-06-26	9999-01-01
10002	1964-06-02	Bezalel	Simmel	F	1985-11-21	Staff	1996-08-03	9999-01-01
10003	1959-12-03	Parto	Bamford	M	1986-08-28	Senior Engineer	1995-12-03	9999-01-01
10004	1954-05-01	Chirstian	Koblick	M	1986-12-01	Engineer	1986-12-01	1995-12-01
10004	1954-05-01	Chirstian	Koblick	M	1986-12-01	Senior Engineer	1995-12-01	9999-01-01
10005	1955-01-21	Kyoichi	Maliniak	M	1989-09-12	Senior Staff	1996-09-12	9999-01-01
10005	1955-01-21	Kyoichi	Maliniak	M	1989-09-12	Staff	1989-09-12	1996-09-12
10006	1953-04-20	Anneke	Preusig	F	1989-06-02	Senior Engineer	1990-08-05	9999-01-01
10007	1957-05-23	Tzvetan	Zielinski	F	1989-02-10	Senior Staff	1996-02-11	9999-01-01
10007	1957-05-23	Tzvetan	Zielinski	F	1989-02-10	Staff	1989-02-10	1996-02-11
10008	1958-02-19	Saniya	Kalloufi	M	1994-09-15	Assistant Engi...	1998-03-11	2000-07-31
10009	1952-04-19	Sumant	Peac	F	1985-02-18	Assistant Engi...	1985-02-18	1990-02-18
10009	1952-04-19	Sumant	Peac	F	1985-02-18	Engineer	1990-02-18	1995-02-18
10009	1952-04-19	Sumant	Peac	F	1985-02-18	Senior Engineer	1995-02-18	9999-01-01
10010	1953-05-01	Dursakow	Bjotaru	F	1989-08-24	Engineer	1996-11-24	9999-01-01

Zunanji stik

Primer LEFT JOIN

```
select E.emp_no, E.first_name, E.last_name
from employees E left join dept_manager DM
on E.emp_no = DM.emp_no;
```

emp_no	first_name	last_name	
10001	Georgi	Facello	
10002	Bezalel	Simmel	
10003	Parto	Bamford	
10004	Chirstian	Koblick	
10005	Kyoichi	Maliniak	
10006	Anneke	Preusig	
10007	Tzvetan	Zielinski	
10008	Saniya	Kalloufi	
10009	Sumant	Peac	
10010	Duanakaew	Piveteau	

Dodatne možnosti:
 RIGHT JOIN
 FULL OUTER JOIN

Uporaba operacij nad množicami...

- Rezultate dveh ali več poizvedb lahko združujemo z ukazi:
 - UNION (unija),
 - INTERSECTION (Presek)
 - DIFFERENCE (EXCEPT) (Razlika)
- Da lahko izvajamo naštetе operacije, morata tabeli A in B biti skladni (domene atributov morajo biti enake).
 - Različne implementacije imajo glede tega zelo različna pravila!

Uporaba operacij nad množicami

- Sintaksa:
`op [ALL] [CORRESPONDING [BY
{column1 [, ...]}]]`
- Če uporabimo `CORRESPONDING BY`, se operacija izvede samo nad poimenovanimi stolpci
- Če uporabimo samo `CORRESPONDING` brez `BY` člena, se operacija izvede nad skupnimi stolpci.
- Če uporabimo `ALL`, lahko rezultat vključuje tudi dvojnike

V MYSQL opcija `CORRESPONDING BY` ni na voljo.

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

59

Primer unije

- Izpiši prve tri zaposlene moške in prve tri zaposlene ženske.

```
select EM.first_name, EM.last_name, 'Moški'
from
  (select * from employees where gender = 'M'
   order by hire_date desc limit 3) EM
union
select EF.first_name, EF.last_name, 'Ženske'
from
  (select * from employees where gender = 'F'
   order by hire_date desc limit 3) EF;
```

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

60

INSERT stavek...

```
INSERT INTO TableName [ (columnList) ]
VALUES (dataValueList)
```

- Seznam `columnList` ni obvezen;
- Pri vnosu moramo vpisati najmanj vse obvezne vrednosti (not null), razen za stolpce s privzeto vrednostjo (DEFAULT).
- Seznam `dataValueList` mora ustrezati seznamu `columnList`.

Primeri INSERT stavkov...

- Vnos nove vrstice v tabelo departments

```
insert into departments (dept_no, dept_name)
values ('d010', 'Education');
```

Schema relacije:
departments (dept_no, dept_name)

- Posebnosti:
 - Obravnava neobveznih polj
 - Privete vrednosti

Primeri INSERT stavkov...

- Vnos več vrstic iz ene ali več drugih tabel...

```
INSERT INTO TableName [ (columnList) ]
SELECT ...
```

UPDATE stavek...

```
UPDATE TableName
SET columnName1 = dataValue1
  [, columnName2 = dataValue2...]
[WHERE searchCondition]
```

- TableName se lahko nanaša na ime osnovne tabele ali ime pogleda.
- Sklop SET določa nazive enega ali več stolpcev ter nove vrednosti teh stolpcev (morajo ustrezati po podatkovnem tipu).
- WHERE sklop neobvezen.

Primeri UPDATE stavkov

- Vsem zaposlenim dvigni plačo za 10%.

```
update salaries set salary = salary * 1.1  
where to_date = '9999-01-01'
```

DELETE stavek

```
DELETE FROM TableName  
[WHERE searchCondition]
```

- TableName se lahko nanaša na ime osnovne tabele ali ime pogleda.
- WHERE sklop ni obvezen. Če ga spustimo, zberemo vse vrstice v tabeli. Tabela ostane.

Primeri DELETE stavkov

- Izbriši podatke o plačah delavcev, ki niso več zaposleni.

```
delete from salaries
where emp_no not in (
  select emp_no
  from salaries
  where to_date = '9999-01-01'
);
```

Stavki skupine SQL DDL...

- DDL skupina zajema SQL stavke za manipulacijo s strukturo podatkovne baze.
- Kaj si bomo pogledali:
 - Podatkovni tipi, ki jih podpira SQL standard.
 - Mehanizmi za zagotavljanje kakovosti podatkov.
 - Uporaba mehanizmov za zagotavljanje kakovosti v CREATE in ALTER TABLE stavkih.
 - Način delovanja ISO transakcijskega modela.
 - Sprožilci, shranje procedure in funkcije.

Podatkovni tipi v SQL standardu

Table 6.1 ISO SQL data types.

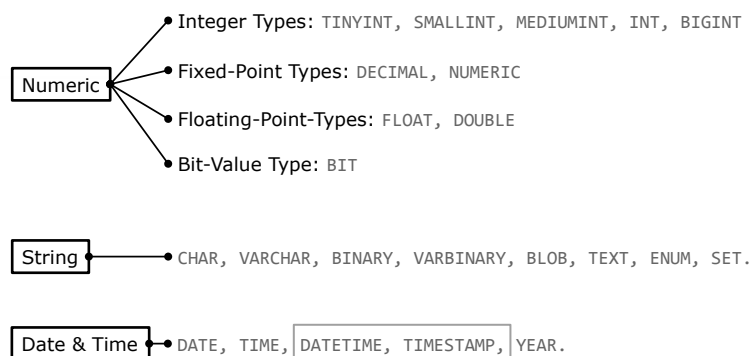
Data type	Declarations			
boolean	BOOLEAN			
character	CHAR	VARCHAR		
bit	BIT	BIT VARYING		
exact numeric	NUMERIC	DECIMAL	INTEGER	SMALLINT
approximate numeric	FLOAT	REAL	DOUBLE PRECISION	
datetime	DATE	TIME	TIMESTAMP	
interval	INTERVAL			
large objects	CHARACTER LARGE OBJECT		BINARY LARGE OBJECT	

Vir: [2,159]

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

69

Podatkovni tipi v MySQL

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

70

Zagotavljanje kakovosti podatkov...

- SQL standard ponuja več vrst omejitev (*Integrity Enhancement Features*):
 - Obveznost podatkov
 - Omejitve domene (*Domain constraints*)
 - Pravila za celovitost podatkov (*Integrity constraints*)
 - Celovitost entitet (*Entity Integrity*)
 - Celovitost povezav (*Referential Integrity*)
 - Števnost (*Multiplicity*)
 - Splošne omejitve (*General constraints*)
- Omejitve so lahko definirane v CREATE in ALTER TABLE stavkih.

Zagotavljanje kakovosti podatkov...

- Obveznost podatkov
emp_no numeric(5) NOT NULL
- Omejitve domene
gender CHAR NOT NULL
CHECK (gender in ('M', 'F'))

Zagotavljanje kakovosti podatkov...

- Kreiranje domene

```
CREATE DOMAIN DomainName [AS] dataType
[DEFAULT defaultOption]
[CHECK (searchCondition)]
```

Primer:

```
CREATE DOMAIN Tgender AS CHAR
CHECK (VALUE IN ('M', 'Ž'));
```

```
gender Tgender NOT NULL
```

MySQL ne podpira uporabniških domen.

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

73

Zagotavljanje kakovosti podatkov...

- searchCondition lahko vsebuje iskalno tabelo:

```
CREATE DOMAIN TempID AS numeric(5)
CHECK (VALUE IN (SELECT emp_no FROM employees));
```

- Domeno lahko ukinemo z uporabo stavka DROP DOMAIN:

```
DROP DOMAIN DomainName
[RESTRICT | CASCADE]
```

Pove, kako ravnati, če je
domena trenutno v uporabi

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

74

Celovitost entitet

- ISO standard podpira kreiranje primarnih in tujih ključev v okviru CREATE in ALTER TABLE stavkov.

```
PRIMARY KEY(dept_no, emp_no)
FOREIGN KEY(emp_no) REFERENCES employees
```

- Določimo lahko enolične stolpce ali kombinacije stolpcev.

```
UNIQUE(last_name)
UNIQUE(last_name, first_name)
```

Celovitost povezav...

- Celovitost povezav: če ima FK neko vrednost, potem se mora ta vrednost nahajati v primarnem ključu povezane tabele!

salaries

emp_no	salary	from_date	to_date
10001	60117	1986-06-26	1987-06-26
10001	62102	1987-06-26	1988-06-25
10001	66074	1988-06-25	1989-06-25
10001	66596	1989-06-25	1990-06-25
10001	66961	1990-06-25	1991-06-25
10001	71046	1991-06-25	1992-06-24

employees

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
10001	1953-09-02	Georgi	Facello	M	1986-06-26
10002	1964-06-02	Bezalel	Simmel	F	1985-11-21
10003	1959-12-03	Parto	Bamford	M	1986-08-28
10004	1954-05-01	Christian	Koblick	M	1986-12-01
10005	1955-01-21	Kyleigh	Malinski	M	1986-09-12

Celovitost povezav...

- Vsak INSERT/UPDATE stavek, ki skuša kreirati FK vrednost v tabeli, brez da bi ta vrednost obstajala kot PK v povezani tabeli, je zavrnjen.
- Ob zavrnitvi so možne naslednje akcije
 - CASCADE
 - SET NULL
 - SET DEFAULT
 - NO ACTION

MySQL opcije: RESTRICT, CASCADE, SET NULL, NO ACTION

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

77

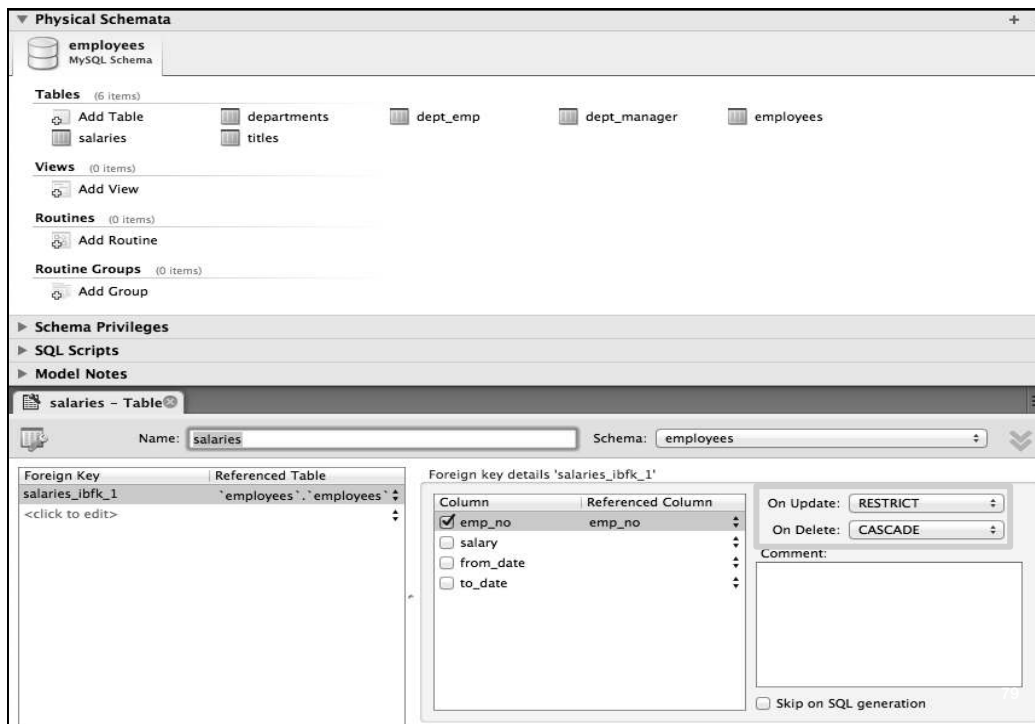
Celovitost povezav...

- Določimo z uporabo ON UPDATE, ON DELETE, ON UPDATE SET NULL
- Primeri:


```
FOREIGN KEY (emp_no) REFERENCES employees
ON DELETE CASCADE
```

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

78

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo
in informatiko

IEF – Splošne omejitve

- Splošne omejitve določimo z CHECK/UNIQUE opcijami v CREATE in ALTER TABLE stavkih.

```
CREATE ASSERTION AssertionName
CHECK (searchCondition)
```

MySQL ne podpira splošnih omejitev. V večini primerov zadoščajo sprožilci (trigger)

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

80

Primer splošne omejitve

- Poslovno pravilo: nobenemu zaposlenemu se plača ne sme v istem letu povečati več kot trikrat.

```
CREATE ASSERTION PrevecSprememb
CHECK not exists (
  select count(*)
  from salaries
  group by emp_id, YEAR(date_from)
  having count(*) > 3
);
```

Ali ta SQL stavek
ustreza našim
zahtevam?

Kreiranje podatkovnih objektov

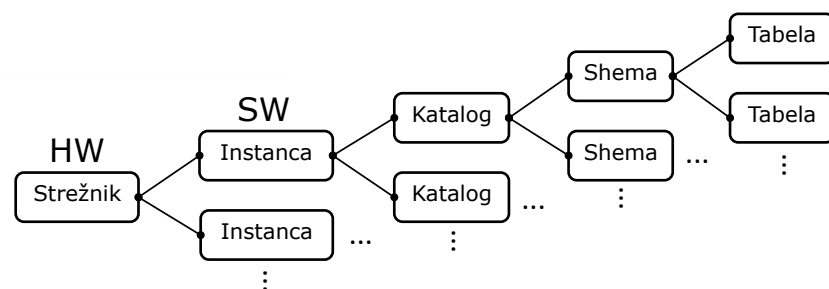
- SQL DDL omogoča kreiranje in brisanje podatkovnih objektov, kot so: shema, domena, tabela, pogled in indeks.
- Glavni SQL DDL stavki:

CREATE SCHEMA	DROP SCHEMA
CREATE/ALTER DOMAIN	DROP DOMAIN
CREATE/ALTER TABLE	DROP TABLE
CREATE/ALTER VIEW	DROP VIEW
CREATE INDEX	DROP INDEX

Kreiranje podatkovnih objektov...

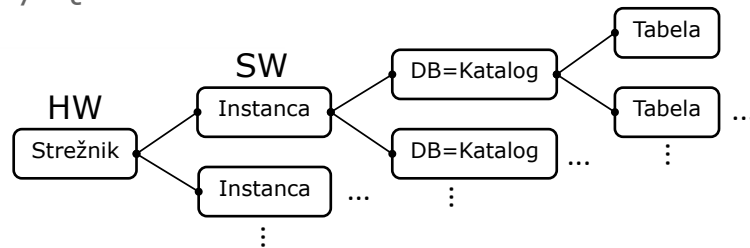
- Relacije in drugi podatkovni objekti obstajajo v nekem okolju.
 - Vsako okolje vsebuje enega ali več katalogov, vsak katalog pa množico shem.
 - Shema je poimenovana kolekcija povezanih podatkovnih objektov.
 - Objekti v shemi so lahko tabele, pogledi, domene, trditve, dodelitve, pretvorbe in znakovni nizi. Vsi objekti imajo istega lastnika.
- Med implementacijami razlike v poimenovanju.

Kreiranje podatkovnih objektov...

Kreiranje podatkovnih objektov...

MySQL

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

85

Kreiranje sheme

```
CREATE SCHEMA [Name |
  AUTHORIZATION CreatorId ]
```

```
DROP SCHEMA Name [RESTRICT | CASCADE]
```

- **RESTRICT** (privzeto): shema mora biti prazna, sicer brisanje ni možno.
- **CASCADE**: kaskadno se brišejo vsi objekti, povezani s shemo. Če katerokoli brisanje ne uspe, se zavrne celotna operacija.

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

86

Kreiranje tabele...

```
CREATE TABLE TableName
({colName dataType [NOT NULL] [UNIQUE]
[DEFAULT defaultOption]
[CHECK searchCondition] [,...]}
[PRIMARY KEY (listOfColumns),]
{[UNIQUE (listOfColumns),] [...,]}
{[FOREIGN KEY (listOfFKColumns)
REFERENCES ParentTableName [(listOfCKColumns)],
[ON UPDATE referentialAction]
[ON DELETE referentialAction ]] [,...]}
{[CHECK (searchCondition)
```

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

87

Primer kreiranja tabele

Primer CREATE stavka v MySQL

```
CREATE TABLE dept_manager (
  dept_no CHAR(4) NOT NULL,
  emp_no INT(11) NOT NULL,
  from_date DATE NOT NULL,
  to_date DATE NOT NULL,
  PRIMARY KEY (emp_no, dept_no),
  CONSTRAINT dept_manager_ibfk_1
    FOREIGN KEY (emp_no)
    REFERENCES employees(emp_no)
    ON DELETE CASCADE,
  CONSTRAINT dept_manager_ibfk_2
    FOREIGN KEY (dept_no)
    REFERENCES departments (dept_no)
    ON DELETE RESTRICT)
```

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

88

ALTER TABLE stavek...

- S stavkom ALTER TABLE lahko:
 - Dodajamo ali ukinjamo stolpce v tabeli;
 - Dodajamo ali ukinemo omejitve tabele;
 - Za stolpce v tabeli določamo ali ukinjamo privzete vrednosti;
 - Spreminjamo podatkovne tipe stolpcev v tabeli;

Primeri ALTER TABLE stavkov...

- Spremeni tabelo departments tako, da ukineš privzeto vrednost stolpca from_date.

```
ALTER TABLE departments  
  ALTER from_date DROP DEFAULT;
```

Primeri ALTER TABLE stavkov...

- Spremeni tabelo salaries tako, da ukineš omejitev PrevecSprememb. Tabeli employees dodaj stolpec retired s privzeto vrednost 'N'.

```
ALTER TABLE salaries
DROP CONSTRAINT PrevecSprememb;
```

```
ALTER TABLE employees
ADD retired CHAR(1) NOT NULL DEFAULT 'N';
```

Stavek DROP TABLE

- S pomočjo stavka DROP TABLE ukinemo tabelo. Obenem se zbrišejo vsi zapisi tabele.

```
DROP TABLE TableName [RESTRICT | CASCADE]
```

- Primer:
DROP TABLE employees RESTRICT;

Glej še: TRUNCATE, CREATE LIKE + DROP

Transakcije...

- SQL definira transakcijski model z ukazoma COMMIT in ROLLBACK.
- Transakcija: logična enota dela z enim ali več SQL ukazi. Je atomarna.
- Spremembe znotraj transakcije praviloma drugim transakcijam skrite, dokler transakcija ni končana.

Transakcije...

- Transakcija se lahko zaključi eksplicitno (COMMIT/ROLLBACK) ali implicitno (skupaj s programom, v katerem klicana).
- Nova transakcija se začne z novim SQL stavkom, ki transakcijo inicira.
- SQL transakcij ne moremo gnezditi.
 - Pravilo ne velja pri vseh implementacijah.

Transakcije

- Transakcijo nastavimo s pomočjo ukaza SET TRANSACTION

```
SET TRANSACTION
[READ ONLY | READ WRITE] |
[ISOLATION LEVEL READ UNCOMMITTED |
READ COMMITTED | REPEATABLE READ | SERIALIZABLE ]
```

Transakcije...

- READ ONLY – pove, da transakcija vključuje samo operacije, ki iz baze berejo.
 - SUPB bo dovolil INSERT, UPDATE in DELETE samo nad začasnimi tabelami.
- ISOLATION LEVEL – pove stopnjo interakcije, ki jo SUPB dovoli med to in drugimi transakcijami.
 - READ UNCOMMITTED
 - READ COMMITTED
 - REPEATABLE READ
 - SERIALIZABLE
- Varen je samo način SERIALIZABLE (vrača serializabilne urnike)

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Izolacijske ravni transakcij

Dirty Read

users		
id	name	age
1	Joe	20
2	Jill	25

Transaction 1

```

/* Query 1 */
SELECT age FROM users WHERE id = 1;
/* will read 20 */

```

```

/* Query 1 */
SELECT age FROM users WHERE id = 1;
/* will read 21 */

```

Transaction 2

```

/* Query 2 */
UPDATE users SET age = 21 WHERE id = 1;
/* No commit here */

```

```

ROLLBACK; /* lock-based DIRTY READ */

```

Dirty Read se lahko zgodi pri izolaciji Read Uncommitted

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

97

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Izolacijske ravni transakcij

Non-repeatable read

Transaction 1

```

/* Query 1 */
SELECT * FROM users WHERE id = 1;

```

```

/* Query 1 */
SELECT * FROM users WHERE id = 1;
COMMIT; /* lock-based REPEATABLE READ */

```

Transaction 2

```


/* Query 2 */
UPDATE users SET age = 21 WHERE id = 1;
COMMIT; /* in multiversion concurrency
control, or lock-based READ COMMITTED */

```

Non-repeatable read se lahko zgodi pri izolacijskih ravneh Read Committed, Read Uncommitted

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

98

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Izolacijske ravni transakcij

Phantom read

Transaction 1

```
/* Query 1 */
SELECT * FROM users
WHERE age BETWEEN 10 AND 30;
```

Transaction 2

```
/* Query 2 */
INSERT INTO users VALUES ( 3, 'Bob', 27 );
COMMIT;
```


Transaction 1

```
/* Query 1 */
SELECT * FROM users
WHERE age BETWEEN 10 AND 30;
```

Phantom read se lahko zgodi pri vseh izolacijskih ravneh razen pri Serializable

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

99

 Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo
 in informatiko

Izolacijske ravni transakcij

Isolation level	Dirty reads	Non-repeatable reads	Phantoms
Read Uncommitted	●	●	●
Read Committed		●	●
Repeatable Read			●
Serializable			

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

100

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo in informatiko

Takojšnje in zapoznele omejitve...

- Upoštevanje omejitev: ob začetku/po zaključku transakcije.
 - INITIALLY IMMEDIATE – ob začetku transakcije;
 - INITIALLY DEFERRED – ob zaključku transakcije.

salaries

emp_no	salary	from_date	to_date
10001	60117	1986-06-26	1987-06-26
10001	62102	1987-06-26	1988-06-25
10001	66074	1988-06-25	1989-06-25
10001	66596	1989-06-25	1990-06-25
10001	66961	1990-06-25	1991-06-25
10001	71046	1991-06-25	1992-06-24

Omejitev: za vsakega delavca mora obstajati vsaj en zapis o plači.

employees

emp_no	birth_date	first_name	last_name	gender	hire_date
10001	1953-09-02	Georgi	Facello	M	1986-06-26
10002	1964-06-02	Bezalel	Simmel	F	1985-11-21
10003	1959-12-03	Parto	Bamford	M	1986-08-28
10004	1954-05-01	Chirstian	Koblick	M	1986-12-01
10005	1955-01-21	Kuznetsov	Melvin	M	1989-09-12

101

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo in informatiko

Takojšnje in zapoznele omejitve

- Način upoštevanja omejitev za trenutno transakcijo nastavimo z ukazom SET CONSTRAINTS.

```
SET CONSTRAINTS
{ALL | constraintName [, . . . ]}
{DEFERRED | IMMEDIATE}
```

102

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

Takojšnje in zapoznele omejitve...

- Če izberemo `INITIALLY IMMEDIATE` (privzeta možnost), lahko določimo tudi, ali je zakasnitev moč določiti kasneje. Uporabimo `[NOT] DEFERRABLE`.

```
ALTER TABLE tab1 ADD CONSTRAINT fk_tab1_tab2
    FOREIGN KEY (tab2_id)
    REFERENCES tab2(id)
    DEFERRABLE
    INITIALLY IMMEDIATE;
```

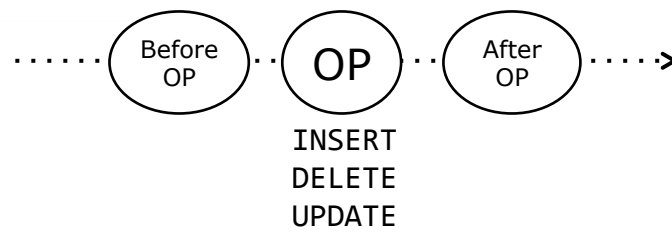
```
ALTER SESSION SET CONSTRAINTS = DEFERRED;
ALTER SESSION SET CONSTRAINTS = IMMEDIATE;
```

Bazni izvedbeni objekti

- Večina implementaciji SUPB podpira:
 - Sprožilce (*Trigger*)
 - V bazi shranjene podprograme (*Stored procedure*)
 - Funkcije (*Functions*)
- PROS:
 - Hitro izvajanje, izvedbeni objekti že prevedeni!
- CONS:
 - vključevanje poslovne logike na podatkovno raven.

Sprožilci...

- Se prožijo pred ali po opearciji INS, DEL, UPD

Sprožilci...

- Sintaksa (MySQL):

```
CREATE TRIGGER trigger_name
trigger_time
trigger_event
ON tbl_name
FOR EACH ROW trigger_body;

trigger_time = {BEFORE, AFTER}
trigger_event = {INSERT, UPDATE, DELETE}
```

Sprožilci

- Primer sprožilca:
 - V tabelo `employees` dodamo polje `avgSalary`, ki ga spremenimo vsakokrat, ko se delavcu spremeni plača.

```
alter table employees
add column avgSalary decimal(10,2) null;

create trigger upd_avgSalary
after insert on salaries
for each row update employees set avgSalary = (
  select avg(salary) from salaries
  where emp_no = NEW.emp_no)
where emp_no = NEW.emp_no;
```

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

107

Shranjeni podprogrami...

- Sintaksa (MySQL):

```
CREATE PROCEDURE sp_name
  ([proc_parameter[,...]])
  [characteristic ...] routine_body

CREATE FUNCTION sp_name
  ([func_parameter[,...]])
  RETURNS type
  [characteristic ...] routine_body

Func_parameter, proc_parameter:
  [ IN | OUT | INOUT ] param_name type
```

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije

108

Shranjeni programi

- Primer shranjene funkcije in njenega klica:


```
create function hello (empno INT(5))
  returns char(50) deterministic
  return concat('Pozdravljen ',
    (select first_name
     from employees
     where emp_no = empno));
```

```
mysql> SELECT hello(10001);
mysql> Pozdravljen Georgi
```

Dostopanje do MySQL iz programskih jezikov

- Primer v jeziku Java
- Primer v jeziku Ruby
- Primer v jeziku Python

Primer v jeziku Java


```

5 package dbtest;
6
7 import java.io.*;
8 import java.sql.*;
9 import java.util.*;
10
11 /**
12  *
13  * @author MarkoB
14  */
15 public class DBTest {
16
17     private static final String PROP_FILE = "db.properties";
18
19     //supporting method for making a connection
20     private static Connection getConnection() throws
21         IOException,
22         ClassNotFoundException,
23         InstantiationException,
24         IllegalAccessException,
25         SQLException {
26
27         //settings are read from a file
28         Properties p = new Properties();
29         p.load(new FileInputStream(PROP_FILE));
30         //dynamically loading the driver
31         String driver = p.getProperty("jdbc.driver");
32         Class.forName(driver).newInstance();
33
34         //opening connection to datasource
35         return DriverManager.getConnection(
36             p.getProperty("jdbc.conn"),
37             p.getProperty("jdbc.uid"),
38             p.getProperty("jdbc.pwd")
39         );
40     }

```


Univerza na Primorskem
Fakulteta za računalništvo
in informatiko

Vsebina datoteke db.properties

```

//gonilnik
jdbc.driver=com.mysql.jdbc.Driver
//baza, do katere želimo dostopati
jdbc.conn=jdbc:mysql://localhost/citations
//uporabniško ime
jdbc.uid=root
//geslo - če pustimo prazno, nas vpraša
jdbc.pwd=

```

112

Predmet: PB, Modul: Poizvedovalni jezik SQL, Gradivo: v.2015, ©UL FRI, Laboratorij za podatkovne tehnologije


```

public static void main(String[] args) {
    try {
        //open connection
        System.out.println("odpiram povezavo");
        Connection dbconn = getConnection();
        System.out.println("povezava odprta");

        Statement s = dbconn.createStatement();
        System.out.println("INSERT stavek kreiran");

        //inserting a new row in table Author
        s.executeUpdate("insert into Author (AuthorID, AuthorName, "
            + "AuthorSurname) values (null, 'Marko', 'Bajec')");
        System.out.println("INSERT izveden");
        s.close();
        dbconn.close();
        System.out.println("povezava zaprta");

    } catch (SQLException e) {
        while (e != null) {
            e.printStackTrace();
            e = e.getNextException();
        }
    } catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
    }
}

```

Primer v jeziku Ruby

```

#!/usr/bin/ruby

require "mysql"

begin

    con = Mysql.new 'localhost', 'user12', '34klq*', 'mydb'

    rs = con.query("SELECT * FROM Writers")
    n_rows = rs.num_rows

    puts "There are #{n_rows} rows in the result set"

    n_rows.times do
        puts rs.fetch_row.join("\s")
    end

rescue Mysql::Error => e
    puts e.errno
    puts e.error

ensure
    con.close if con
end

```


Primer v jeziku Python

```
import datetime
import mysql.connector

cnx = mysql.connector.connect(user='scott', database='employees')
cursor = cnx.cursor()

query = ("SELECT first_name, last_name, hire_date FROM employees "
        "WHERE hire_date BETWEEN %s AND %s")

hire_start = datetime.date(1999, 1, 1)
hire_end = datetime.date(1999, 12, 31)

cursor.execute(query, (hire_start, hire_end))

for (first_name, last_name, hire_date) in cursor:
    print("{} {}, {} was hired on {:%d %b %Y}".format(
        last_name, first_name, hire_date))

cursor.close()
cnx.close()
```


Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo
in informatiko

Koristne povezave

- MySQL SUPB
 - <http://www.mysql.com>
- employees DB
 - <https://launchpad.net/test-db/+download>
- SQL checker
 - <http://developer.mimer.com/validator/parser92/index.html>
- Nekatera MySQL orodja
 - SLEO: <http://sourceforge.net/projects/sqleo/>
 - Sequel Pro: <http://www.sequelpro.com>
 - Mac SQL studio: <http://macsqlstudio.com>